

HOTĂRÂRE

privind aderarea municipiului Bistrița la inițiativa Comisiei Europene
"Acordul privind orașele verzi"

Consiliul local al municipiului Bistrița, întrunit în ședință _____ în data de _____;

având în vedere:

Strategia de Dezvoltare Locală a municipiului Bistrița pentru perioada 2010-2030, actualizată 2015-2030, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Bistrița nr. 54/04.05.2017;

Referatul de aprobare nr. 40062/12.05.2021 al Primarului municipiului Bistrița;

Raportul comun nr. 40065/12.05.2021 al Direcției Integrare Europeană și Direcției Administrație Publică, Juridic;

Avizul _____ nr. / 2021 al comisiilor de specialitate reunite ale consiliului local;

Adresa nr. 29445/7.04.2021 a secretariatului european "Acordul privind orașele verzi";

Prevederile "Pactului Verde European", precum și obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite (ONU);

în temeiul art. 129, alin. 2, lit. "b", "e" și alin. 4 lit. "e", "g", ale art. 139, alin. 3, lit. "f" și ale art. 196, alin. 1, lit. "a" din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se aprobă aderarea municipiului Bistrița la "Acordul privind orașele verzi" (Green City Accord), o inițiativă a Comisiei Europene pentru orașe curate și sănătoase.

Art. 2. Se împuternicește Primarul municipiului Bistrița să semneze Acordul menționat la art. 1, prevăzut în anexă la prezenta hotărâre.

Art. 3. Primarul municipiului Bistrița, prin Direcția Integrare Europeană, Direcția Tehnică, Arhitect Șef, Direcția de Servicii Publice și Direcția Administrație Publică, Juridic, va duce la îndeplinire prezenta hotărâre.

Art. 4. Prezenta hotărâre a fost adoptată de Consiliul local al municipiului Bistrița în ședință _____, cu respectarea prevederilor art. 139, alin. 3, lit. "f" din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, respectiv cu un număr de _ voturi „pentru”, _ voturi „împotriva” și _ „abțineri”.

Art. 5. Secretarul general al municipiului, prin Compartimentul pregătire documente, contencios va comunica prezenta hotărâre, prin mijloace electronice:

- Direcției Integrare Europeană;

- Direcției Administrație Publică, Juridic;
- Direcției Tehnice;
- Arhitect Șef;
- Direcției de Servicii Publice;
- Instituției Prefectului - județul Bistrița- Năsăud;
- Primarului municipiului Bistrița.

PROIECT DE HOTĂRÂRE INIȚIAT DE,
PRIMAR,
IOAN TURC

CONTRASEMNEAZĂ,
SECRETAR GENERAL,
FLOARE GAFTONE

Bistrița, la _____ 2021

Nr. _____

Hotărârea se adoptă cu votul deschis al majorității consilierilor în funcție

Acordul privind orașele verzi

Orașe curate și sănătoase pentru Europa

Noi, primarii și liderii administrațiilor locale semnatare ale Acordului privind orașele verzi, împărtășim viziunea unui viitor urban în care, până în 2030, cetățenii noștri vor respira aer curat, vor beneficia de apă curată, vor avea acces la parcuri și alte spații verzi și se vor bucura de mai puțin zgomot ambiental. În viziunea noastră, economia circulară va deveni și ea o realitate, deșeurile fiind transformate în resurse, iar reciclarea devenind o normă.

Vrem ca oamenii noștri să vadă orașul lor ca un loc atractiv pentru a trăi, a munci și a investi. Un loc care să le ocrotească sănătatea și bunăstarea. Pentru a realiza această viziune, vom utiliza toate competențele de care dispunem și, prin semnarea Acordului, ne angajăm să abordăm cele mai urgente provocări de mediu cu care se confruntă orașele noastre și să promovăm o tranziție ecologică justă care să facă orașele noastre mai sustenabile și mai reziliente. Orașele noastre vor fi astfel o sursă de inspirație pentru alte orașe din întreaga lume.

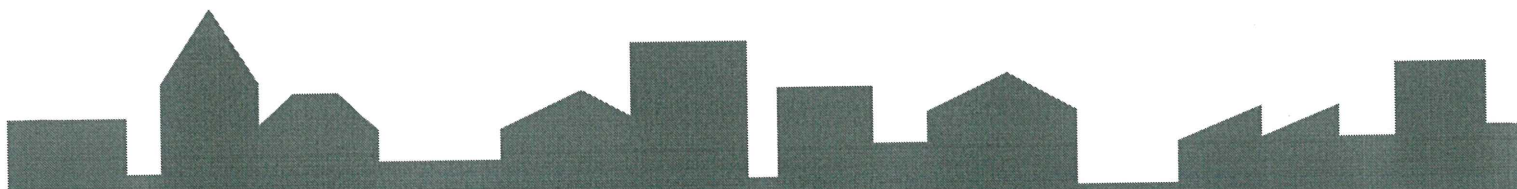
Noi, primarii și liderii administrațiilor locale, recunoaștem că:

Orașele noastre reprezintă cheia pentru dezvoltarea durabilă. În prezent, zonele urbane adăpostesc peste 70 % din populația Uniunii Europene. De-a lungul istoriei, orașele s-au aflat în centrul dezvoltării umane, deserving cetățenii care merită să trăiască prosper, într-un mediu curat și sănătos.

Deși eforturile noastre comune au contribuit la îmbunătățirea mediului și la creșterea standardelor în întreaga Uniune Europeană, rămân multe probleme de rezolvat. Poluarea aerului continuă să fie principala cauză de mediu care determină decese premature și boli. Încă nu s-a ajuns la o stare ecologică bună a apei, iar corpurile de apă ale Europei rămân supuse unor presiuni semnificative. Biodiversitatea și ecosistemele continuă să se deterioreze. Zgomotul ambiental reprezintă o preocupare tot mai mare, iar practicile ineficiente de gestionare a deșeurilor duc la pierderea unor cantități considerabile de resurse valoroase, îngreunând tranziția către o economie mai circulară.

Un mediu curat și sănătos ne îmbunătățește calitatea vieții și are un rol important în asigurarea bunăstării noastre fizice și psihice. Pandemia de COVID-19 a scos și mai mult în evidență importanța protejării mediului pentru a ne spori reziliența. În timp ce o calitate slabă a aerului ne compromite sănătatea și ne face mai vulnerabili în fața amenințărilor la adresa sănătății, accesul la parcuri, păduri și alte spații verzi aduce beneficii bunăstării noastre generale. Conservarea și refacerea naturii sunt instrumente puternice în lupta împotriva schimbărilor climatice.

Odată cu adoptarea Pactului verde european în decembrie 2019, UE face noi pași către o mai mare sustenabilitate. Orașele noastre vor juca un rol important în implementarea Pactului,

transformând ambițiile acestuia în realități practice. Prin aceste eforturi suplimentare, vom avansa totodată în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)¹.

Prin urmare, noi, primarii și liderii administrațiilor locale, ne angajăm să ocrotim sănătatea publică și bunăstarea, prin luarea unor măsuri ambițioase la nivel local, în strânsă colaborare cu cetățenii, societatea civilă, autoritățile subnaționale (inclusiv cu alte administrații locale), autoritățile naționale, instituțiile UE, sectorul privat și instituțiile academice, în vederea atingerii următoarelor obiective până în 2030:

O îmbunătățire semnificativă a **calității aerului** în orașele noastre, apropiindu-ne și mai mult de respectarea Liniilor directe ale Organizației Mondiale a Sănătății privind calitatea aerului, punând capăt totodată depășirilor standardelor UE de calitate a aerului cât mai curând posibil.

Progrese importante în îmbunătățirea **calității corpurilor de apă** și în **utilizarea eficientă a apei**.

Progrese considerabile în conservarea și îmbunătățirea **biodiversității** urbane, inclusiv prin creșterea suprafețelor și calității spațiilor verzi din orașe și prin stoparea pierderii ecosistemelor urbane și refacerea acestora.

Progrese în direcția **economiei circulare** prin asigurarea unei îmbunătățiri semnificative a gestionării deșeurilor municipale generate de gospodării, o reducere importantă a generării de deșeuri și a depozitării deșeurilor la rampele de gunoi și o creștere substanțială a reutilizării, reparării și reciclării.

Reducerea semnificativă a poluării **sonore**, apropiindu-ne și mai mult de nivelurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

Vom aborda toate cele cinci domenii, prioritizându-le pe acelea care prezintă cele mai mari provocări pentru orașele noastre.

În fiecare dintre aceste cinci domenii, noi, primarii și liderii administrațiilor locale, ne angajăm:

- Să stabilim niveluri de referință și ținte ambițioase în decurs de doi ani, mergând dincolo de cerințele minime ale legislației UE²;
- Să implementăm politici și programe, de o manieră integrată, pentru atingerea țăintelor noastre până în 2030;

¹ Îndeosebi ODD 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă; ODD 6: Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și igienei pentru toți; ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile; ODD 12: Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile; ODD 15: Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.

² Stabilirea unor ținte care să meargă dincolo de cerințele minime ale legislației UE se aplică tuturor domeniilor, cu excepția calității apei, pentru care ținta noastră va fi îndeplinirea cerințelor stabilite de legislația UE în domeniul apei, inclusiv Directiva-cadru privind apa, Directiva privind apa potabilă, Directiva privind apa pentru scăldat și Directiva privind tratarea apelor urbane reziduale.

- Să raportăm periodic cu privire la implementare și progrese.

Pentru aceasta, suntem pregătiți să manifestăm un leadership politic puternic astfel încât să mobilizăm departamentele municipale relevante, să implicăm cetățenii și părțile interesate, să consolidăm capacitățile și competențele necesare, să prioritizăm resursele de care dispunem, să promovăm produsele și serviciile sustenabile prin practicile noastre de achiziții publice și să asigurăm respectarea reglementărilor necesare.

În sprijinul angajamentului nostru, noi, primarii și liderii administrațiilor locale, încurajăm administrațiile subnaționale și naționale și instituțiile UE:

- Să ia măsuri cu privire la sursele de poluare și alte cauze ale degradării mediului din afara delimitărilor noastre teritoriale sau asupra cărora nu avem control;
- Să mobilizeze și să aloce resurse tehnice și financiare adecvate și să stabilească cadre de politici corespunzătoare în sprijinul implementării angajamentului nostru;
- Să conlucreze cu orașele pentru a integra provocările de mediu urbane în elaborarea politicilor relevante la toate nivelurile;
- Să promoveze inovarea locală pentru a accelera dezvoltarea și adoptarea de tehnologii și soluții care să ajute orașele noastre să devină mai verzi și mai sănătoase.

Angajamentul nostru în fiecare dintre aceste cinci domenii este conturat în secțiunile separate care fac parte din documentul de față.

Numele primarului sau al reprezentantului echivalent:

.....

Funcția:

Data:

Semnătura:

Mandat de (numele consiliului local sau al organului decizional echivalent):

..... la (data):

O inițiativă a
Comisiei
Europene

Angajamentul nostru pentru un aer curat

Poluarea aerului este unul dintre principalele riscuri de mediu la adresa sănătății în Europa, problema fiind cel mai des întâlnită în orașe.

Deși calitatea aerului s-a îmbunătățit în ultimele decenii, ca o consecință directă a unor politici mai robuste în privința calității aerului la diverse niveluri de guvernare, concentrațiile de poluanți atmosferici din multe orașe și regiuni încă depășesc atât standardele UE, cât și nivelurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății. Expunerea la concentrații ridicate de poluanți în aer, în special particule fine de materie ($PM_{2,5}$), dioxid de azot (NO_2) și ozon (O_3), determină circa 400 000 de decese premature în UE în fiecare an. Poluarea aerului duce totodată la acidifiere și eutrofizare, cu impacturi negative asupra naturii și biodiversității din Europa.

Uniunea Europeană a elaborat politici și o legislație pentru îmbunătățirea calității aerului. Directivele privind calitatea aerului înconjurător, de exemplu, stabilesc standarde de calitate a aerului și cerințe de monitorizare în întreaga UE.

Îmbunătățirile în privința calității aerului depind de măsurile efective luate pentru a aborda sursele majore de poluare a aerului – transporturile, energia (inclusiv încălzirea locuințelor), agricultura și sectoarele industriale. Sinergiile cu politicile în domeniul climei, al energiei și al transporturilor necesită în același timp acțiuni coerente la nivel național, regional și local.

Orașele joacă un rol important în îmbunătățirea calității aerului, ținând sursele cele mai des întâlnite într-un cadru urban. Prin creșterea nivelului de angajament și luarea de măsuri suplimentare, orașele noastre își pot aduce o contribuție semnificativă la realizarea ambiției mai largi a UE privind reducerea la zero a poluării aerului, la asigurarea unor îmbunătățiri notabile ale calității aerului în mediul urban din UE până în 2030 și la respectarea standardelor UE de calitate a aerului cât mai curând posibil.

Ne angajăm să lucrăm pentru un viitor în care cetățenii noștri să poată respira aer curat și prezentăm aici angajamentul nostru.

Prin semnarea Acordului privind orașele verzi, ne angajăm să realizăm o îmbunătățire semnificativă a calității aerului în orașele noastre, apropiindu-ne și mai mult de respectarea Linii directe ale Organizației Mondiale a Sănătății privind calitatea aerului până în 2030 și punând capăt totodată depășirilor standardelor UE de calitate a aerului cât mai curând posibil.

Ne angajăm:

- Să luăm măsuri, să implementăm politici și să asigurăm respectarea reglementărilor pentru realizarea unor reduceri ambițioase ale nivelurilor de poluanți din aer din surse aflate sub controlul nostru;
- Să integrăm impacturile și beneficiile conexe ale calității aerului în elaborarea altor politici și planuri relevante, în special în planurile de acțiune privind energia durabilă și clima (PAEDC) din cadrul Convenției primarilor privind clima și energia – mai ales în acțiunile de atenuare din domeniul transportului sau al energiei, în planurile de mobilitate urbană durabilă (PMUD), în implementarea energiei din surse regenerabile și în procesele de amenajare teritorială.

Vom avea în vedere următoarele acțiuni și măsuri:

- Crearea unor zone cu emisii scăzute sau zero emisii, implementarea unor restricții de circulație a vehiculelor sau a unor stimulente financiare (cum ar fi taxe rutiere sau tarife de parcare), sprijinirea deplasării cu bicicleta și încurajarea utilizării vehiculelor electrice;
- Creșterea atractivității și accesibilității transportului public și ecologizarea acestuia;
- Abordarea poluării aerului determinate de consumul de energie, prin promovarea clădirilor eficiente din punct de vedere energetic, a sistemelor ecologice de încălzire și răcire și a instalațiilor de energie din surse regenerabile;
- Monitorizarea cu regularitate a calității aerului din oraș și punerea datelor la dispoziția publicului într-un mod oportun și accesibil;
- Conlucrarea cu instituțiile relevante pentru a asigura inventare, modele și analize de înaltă calitate ale emisiilor;
- Colaborarea cu instituțiile relevante pentru mai multe activități de cercetare legate de impacturile poluării aerului asupra sănătății la nivel local, de beneficiile locale ale îmbunătățirilor în privința calității aerului și implicațiile economice la nivel local;
- Sporirea conștientizării cu privire la poluarea aerului pentru a-i ajuta pe cetățeni să își reducă expunerea.

Angajamentul nostru pentru îmbunătățirea calității apei și utilizarea eficientă a acesteia

În întreaga UE, râurile, lacurile și apele de coastă rămân supuse unor presiuni semnificative, iar majoritatea corpurilor de apă încă nu au o stare ecologică și chimică bună. Va fi important să protejăm calitatea și disponibilitatea apelor subterane, care asigură circa 50 % din apa pe care o bem. Accesul la apă curată, la un preț rezonabil, pentru băut și igienă este o condiție prealabilă pentru sănătatea și bunăstarea oamenilor.

UE a adoptat o legislație cuprinzătoare în privința corpurilor de apă³, pentru a controla principalele surse de poluare și a asigura gestionarea integrată a apelor, însă este încă nevoie să se consolideze implementarea și asigurarea respectării legislației. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a consolida implementarea și pentru a proteja și îmbunătăți resursele de apă ale Europei.

Asigurarea unei ape curate și sigure pentru o populație urbană în creștere rămâne o provocare constantă. Deși s-au făcut progrese semnificative în colectarea și tratarea apelor urbane reziduale, presiunile noi, cum ar fi schimbările climatice, deficitul de apă și nevoia de modernizare a instalațiilor pentru a face față și altor poluanți, necesită soluții constante și sustenabile.

Ambiția de „reducere la zero a poluării” din Pactul verde european recunoaște necesitatea luării mai multor măsuri pentru a preveni poluarea apelor urbane (inclusiv scurgerile apelor pluviale în mediul urban) și subliniază importanța restricționării unor poluanți dăunători, cum ar fi microplasticele și substanțele chimice, inclusiv produsele farmaceutice. Reutilizarea apelor reziduale tratate a fost evidențiată de politica UE referitoare la utilizarea eficientă a resurselor și, mai recent, în contextul eforturilor de realizare a unei economii circulare. Zonele urbane își pot aduce o contribuție importantă la realizarea ambiției UE de reducere la zero a poluării, facilitând totodată reutilizarea apei și utilizarea eficientă a acesteia.

Ne angajăm să lucrăm pentru un viitor în care cetățenii noștri să se poată bucura de o apă curată și prezentăm aici angajamentul nostru.

Prin semnarea Acordului privind orașele verzi, ne angajăm să îmbunătățim starea ecologică și chimică a corpurilor noastre de apă de la nivel local, să contribuim la protejarea surselor de apă care ne asigură apa de băut și să sporim eficiența utilizării apei în orașele noastre până în 2030.

Ne angajăm:

- Să luăm măsuri, să implementăm politici și să asigurăm respectarea reglementărilor pentru îmbunătățirea calității apei și utilizarea eficientă a acesteia în orașele noastre;
- Să integrăm acțiunile privind apa în alte politici și planuri relevante.

³ Directiva-cadru privind apa (2000/60/CE), Directiva privind apa potabilă (98/83/CE), Directiva privind apa pentru scăldat (2006/7/CE), Directiva privind tratarea apelor urbane reziduale (91/271/CEE), Directiva privind inundațiile (2007/60/CE), printre altele.

Vom avea în vedere următoarele acțiuni și măsuri:

- Identificarea apei ca un factor determinant crucial pentru planificarea urbană de mediu sustenabilă, de exemplu prin implementarea de infrastructuri verzi pentru a contrabalansa scurgerile apelor pluviale în mediul urban;
- Retenția apelor pluviale și gestionarea și controlul revărsărilor de ape pluviale inclusiv prin utilizarea de măsuri de retenție naturală;
- Abordarea contaminanților emergenți (micropoluanți, produse farmaceutice și microplastice), folosind măsuri țintite și abordări inovatoare, inclusiv tehnologii moderne de tratare și soluții bazate pe natură, acolo unde este posibil;
- Sprijinirea economiei circulare prin reducerea poluării la sursă, prin demonstrații tehnice ale rețelelor de ape reziduale și ale stațiilor de tratare a apelor reziduale neutre din punct de vedere energetic, prin reducerea scurgerilor de-a lungul rețelelor și prin reutilizarea apelor reziduale;
- Restabilirea funcțiilor ecosistemelor acvatice pentru atingerea unei stări ecologice bune a corpurilor de apă;
- Îmbunătățirea monitorizării pentru stabilirea unor legături mai clare între calitatea corpurilor de apă și procesele de tratare;
- Contribuția la coordonarea eficace a politicii de gestionare a apei în întreaga regiune, cu relevanță pentru aprovizionarea cu apă a orașului și reducerea presiunilor asupra apei;
- Sporirea conștientizării și utilizarea științei cetățenești pentru a asigura că cetățenii înțeleg importanța apei pentru sănătatea și bunăstarea oamenilor și rolul acesteia în cadrul economiei circulare și sunt conștienți de costurile și eforturile necesare pentru a garanta siguranța apei.

Angajamentul nostru pentru conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane

În pofida progreselor din ultimele decenii, protecția habitatelor și a speciilor a fost inadecvată, refacerea s-a produs la scară mică, iar implementarea legislației a fost insuficientă. Drept urmare, biodiversitatea și ecosistemele europene continuă să se deterioreze. Speciile alogene invazive reprezintă o amenințare tot mai mare pentru biodiversitatea nativă. Mai mult, expansiunea urbană se amplifică în UE, afectând funcțiile de mediu esențiale ale solului și peisajelor și reducând disponibilitatea spațiilor verzi.

Odată cu creșterea populației urbane, refacerea, conservarea și îmbunătățirea biodiversității devin tot mai importante pentru sănătatea și bunăstarea noastră. În orașe, natura oferă oportunități pentru agricultura urbană sustenabilă, recreere, exerciții fizice și interacțiuni sociale. Soluțiile bazate pe natură sunt o modalitate eficientă de abordare a provocărilor urbane, de la atenuarea zgomotului și a poluării aerului, până la purificarea apei, proprietățile de adăpostire și răcire, absorbția carbonului și atenuarea riscurilor de inundații. Potențialul spațiilor urbane și periurbane de a contribui la atenuarea schimbărilor climatice, inclusiv prin plantarea de arbori și refacerea ecosistemelor, merită o mai mare recunoaștere.

UE a adoptat deja o serie de politici cuprinzătoare privind natura. Directivele privind păsările și habitatele reprezintă principalele instrumente legislative ale UE care reglementează protejarea biodiversității și a naturii, fiind totodată fundamentul rețelei Natura 2000 – cea mai mare rețea de arii protejate din lume. În mai 2020, s-au făcut pași suplimentari odată cu adoptarea noii Strategii a UE privind biodiversitatea pentru 2030. Strategia propune acțiuni ambițioase pentru a pune biodiversitatea pe calea redresării și îndeamnă orașele din UE cu cel puțin 20 000 de locuitori să elaboreze planuri de înverzire urbană pentru crearea unor spații urbane verzi bogate în biodiversitate și accesibile și limitarea practicilor dăunătoare.

Ne angajăm să lucrăm pentru un viitor în care cetățenii noștri să se poată bucura de spații urbane verzi și prezentăm aici angajamentul nostru.

Prin semnarea Acordului privind orașele verzi, ne angajăm să realizăm progrese considerabile în conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, inclusiv prin creșterea suprafețelor și calității spațiilor verzi din orașe și prin stoparea pierderii ecosistemelor urbane și refacerea acestora până în 2030.

Ne angajăm:

- Să luăm măsuri, să implementăm politici și să asigurăm respectarea reglementărilor pentru a proteja, reface și consolida natura în orașele noastre;
- Să conlucrăm cu părțile interesate relevante pentru a integra biodiversitatea și soluțiile bazate pe natură în alte sectoare.

Vom avea în vedere următoarele acțiuni și măsuri:

- Creșterea suprafețelor și/sau a calității infrastructurilor verzi din orașele noastre pentru a aduce cetățenilor și biodiversității o serie de beneficii și pentru a reconecta spațiile verzi urbane și periurbane;
- Extinderea utilizării soluțiilor bazate pe natură pentru a spori reziliența în fața schimbărilor climatice și pentru a răspunde unor probleme urbane precum valurile de căldură, inundațiile, poluarea aerului și a apei și zgomotul;
- Asigurarea contribuției nete pozitive a proiectelor de infrastructură urbană la biodiversitate;
- Prevenirea impermeabilizării în continuare a solurilor, ori de câte ori este posibil, și stabilirea unor reguli stricte pentru a compensa impacturile negative asupra mediului în situațiile în care impermeabilizarea solului nu poate fi evitată;
- Identificarea și reabilitarea siturilor unde solul este contaminat;
- Eliminarea utilizării pesticidelor și limitarea practicilor de gestionare a solului care dăunează biodiversității din spațiile urbane verzi;
- Prevenirea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive în zonele urbane;
- Sprijinirea comunităților bogate în specii de polenizatori sălbatici din zonele urbane;
- Sporirea conștientizării cu privire la beneficiile naturii și încurajarea cetățenilor să ia măsuri;
- Identificarea zonelor din orașe și din împrejurimi cu potențial de refacere a ecosistemelor și/sau de plantare a arborilor, pentru a contribui la obiectivele generale ale UE privind atenuarea schimbărilor climatice și refacerea biodiversității;
- Contribuția la protejarea eficientă și la gestionarea siturilor urbane Natura 2000 și a altor arii protejate, în beneficiul naturii și al cetățenilor noștri.

Angajamentul nostru pentru progresele în direcția economiei circulare, reducerea deșeurilor și impulsionearea reciclării

Gestionarea deșeurilor continuă să fie o provocare semnificativă în întreaga UE. Expansiunea urbană a dus la tipare de producție și consum în creștere și la intensificarea generării de deșeuri solide municipale. În 2018, din cele 251 de milioane de tone de deșeuri generate, numai 47 % au fost reciclate sau transformate în compost⁴. O cantitate însemnată de deșeuri municipale este încă trimisă la rampele de gunoi sau incinerată. Deficiențele în reutilizarea produselor și reciclarea materialelor duc la intensificarea extracției și prelucrării resurselor.

UE a instituit un cadru legislativ (și a alocat finanțare) pentru a sprijini eforturile statelor membre și ale orașelor de a îmbunătăți gestionarea deșeurilor. Ca un pas suplimentar menit să consolideze gestionarea deșeurilor, legislația UE a fost revizuită în 2018 pentru a spori nivelul său de ambiție, în special în ceea ce privește prevenirea generării de deșeuri și reciclarea. În paralel, a fost adoptată o viziune cuprinzătoare referitoare la economia circulară – noul Plan de acțiune pentru economia circulară – având drept scop reducerea amprentei de consum a UE și dublarea ratei de utilizare circulară a materialelor în UE în următorul deceniu, impulsionând totodată creșterea economică și creând noi oportunități de ocupare a forței de muncă. De asemenea, planul include obiectivul-cheie de reducere la jumătate a cantității de deșeuri municipale reziduale (nereciclate) până în 2030, prin implementarea unor inițiative de-a lungul ciclului de viață al produselor, de la proiectare și fabricație, până la consum, reparare, reutilizare, reciclare și readucerea resurselor înapoi în economie.

Orașele sunt actori importanți în punerea în aplicare a legislației privind deșeurile și în implementarea și încurajarea soluțiilor inovatoare menite să facă din economia circulară o realitate. Acțiunile locale își vor aduce, de asemenea, o contribuție importantă la implementarea Inițiativei privind orașele și regiunile circulare (CCRI), care promovează soluțiile circulare la nivel local și regional.

Ne angajăm să lucrăm pentru un viitor în care deșeurile să fie reduse sau transformate în noi resurse și prezentăm aici angajamentul nostru.

Prin semnarea Acordului privind orașele verzi, ne angajăm să realizăm progrese în direcția economiei circulare prin asigurarea unei îmbunătățiri semnificative a gestionării deșeurilor municipale generate de gospodării, o reducere importantă a generării de deșeuri și a depozitării deșeurilor la rampele de gunoi și o creștere substanțială a reutilizării, reparării și reciclării până în 2030.

Ne angajăm:

- Să implementăm politici și acțiuni de-a lungul ciclului de viață al produselor pentru ca orașele noastre să devină mai circulare, să asigurăm respectarea legislației necesare privind deșeurile, să reducem generarea de deșeuri și să promovăm consumul durabil.

⁴ EUROSTAT (2020). Statistici privind deșeurile municipale.

Vom avea în vedere următoarele acțiuni și măsuri:

- Îmbunătățirea și extinderea sistemelor de colectare separată, în special pentru hârtie și carton, sticlă, metal, plastic, deșeuri biologice, deșeuri menajere periculoase și textile;
- Utilizarea de instrumente economice în aplicarea principiului „poluatorul plătește”, în special în legătură cu schemele de plată în funcție de deșeurile generate;
- Reducerea incinerării deșeurilor;
- Instituirea unor măsuri eficace pentru reducerea utilizării produselor din plastic de unică folosință și eliminarea deșeurilor din plastic;
- Încurajarea reutilizării, de exemplu prin activități de reparare, îndeosebi a mobilierului, a îmbrăcăminte și a dispozitivelor electrice și electronice sau în cadrul unor evenimente publice fără deșeuri;
- Adoptarea mai largă a achizițiilor publice verzi și creșterea înregistrărilor în sistemul comunitar de management de mediu și audit (EMAS);
- Sporirea conștientizării publice/încurajarea unor tipare de consum mai sustenabile și adoptarea de etichete, inclusiv a etichetei ecologice a UE;
- Implementarea-pilot și demonstrarea unor soluții inovatoare ale economiei circulare la nivel de oraș;
- Sprijinirea implementării unor soluții circulare de-a lungul întregului ciclu de viață al produselor în sectoare precum lanțurile valorice ale bioproduselor, sectorul alimentar, energia, clădirile și planificarea urbană;
- Reducerea risipei alimentare, inclusiv prin stabilirea unor ținte cantitative de reducere;
- Promovarea și sprijinirea inițiativelor și a parteneriatelor care implică mai multe părți interesate.

Angajamentul nostru pentru reducerea poluării sonore

Poluarea sonoră reprezintă o cauză de mediu importantă a problemelor de sănătate. Expunerea prelungită la niveluri ridicate de zgomot duce la tulburări de somn, boli cardiovasculare, stres și afecțiuni cognitive. Expunerea cronică are impacturi semnificative asupra sănătății și bunăstării fizice și psihice.

Cele mai răspândite surse de zgomot ambiental sunt legate de transport. Zgomotul cauzat de traficul rutier reprezintă o problemă majoră de mediu. Cel puțin 20 % din populația UE trăiește în zone în care nivelurile de zgomot generate de trafic sunt dăunătoare pentru sănătate. Dezvoltarea urbană și extinderea rețelelor de transport vor duce la o creștere și mai mare a poluării sonore.

Directiva UE privind zgomotul ambiental este principalul cadru legislativ pentru reducerea nivelului de zgomot. Directiva oferă o abordare comună pentru evitarea și prevenirea expunerii la zgomotul ambiental prin intermediul raportării (hărți de zgomot și planuri de acțiune), reducând astfel efectele dăunătoare și conservând zonele liniștite. În paralel, o serie de măsuri legislative specifice sunt menite să abordeze sau să controleze zgomotul la sursă, impunând limite sonore pentru anumite vehicule sau echipamente.

În pofida unor progrese, poluarea sonoră continuă să crească, afectând viețile multor cetățeni din zonele urbane. În 2018, Organizația Mondială a Sănătății a publicat Liniile directoare privind zgomotul ambiental pentru regiunea europeană, care definesc nivelurile de expunere la zgomot ce nu ar trebui depășite, pentru a reduce la minimum efectele adverse asupra sănătății.

Sunt necesare măsuri suplimentare în întreaga UE pentru a asigura o mai bună implementare a Directivei UE privind zgomotul ambiental. Orașele au un rol crucial în gestionarea zgomotului.

Ne angajăm să lucrăm pentru un viitor în care sănătatea cetățenilor să nu fie afectată de zgomotul ambiental și prezentăm aici angajamentul nostru.

Prin semnarea Acordului privind orașele verzi, ne angajăm să realizăm o reducere semnificativă a poluării sonore în orașele noastre până în 2030, apropiindu-ne și mai mult de nivelurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

Ne angajăm:

- Să luăm măsuri, să implementăm politici și să asigurăm respectarea reglementărilor pentru realizarea unor reduceri ambițioase care să atenueze poluarea sonoră;
- Să integrăm impacturile și beneficiile conexe ale reducerii zgomotului în elaborarea altor politici și planuri relevante, în special în planurile de acțiune privind energia durabilă și clima (PAEDC) din cadrul Convenției primarilor privind clima și energia, în sectorul transporturilor (îndeosebi în planurile de mobilitate urbană durabilă) și în procesele de amenajare teritorială.

Vom avea în vedere următoarele acțiuni și măsuri:

- Identificarea și protejarea zonelor liniștite existente în fața creșterii nivelurilor de zgomot;
- Implementarea unor planuri de livrare silențioasă a mărfurilor;
- Crearea unor zone fără mașini, implementarea unor restricții de circulație a vehiculelor sau stimulente financiare (de ex. în legătură cu dimensiunea și performanța anvelopelor) și sprijinirea mersului pe jos, cu bicicleta etc;
- Elaborarea sau actualizarea hărților de zgomot și a planurilor de acțiune, după cum prevede Directiva privind zgomotul ambiental, și asigurarea implementării adecvate a planurilor;
- Gestionarea fluxurilor de trafic, reducerea limitelor de viteză și utilizarea unor pavaje rutiere cu zgomot redus pentru a diminua zgomotul generat de anvelope și de suprafețele de deplasare;
- Implementarea unor măsuri de planificare urbană și a unor schimbări de infrastructură pentru a reduce zgomotul la sursă;
- Introducerea unor bariere fonice și a unor soluții de izolare fonică a clădirilor, dacă este nevoie;
- Implicarea publicului și sporirea conștientizării cu privire la poluarea sonoră pentru a-i ajuta pe cetățeni să își reducă expunerea.

Cabinet Primar
Nr. 40062/12.05.2021

REFERAT DE APROBARE
privind aderarea municipiului Bistrița la inițiativa Comisiei Europene
"Acordul privind orașele verzi"

Comisia Europeană a lansat în octombrie 2020 "Acordul Privind Orașele Verzi" (Green City Accord), o mișcare a orașelor europene care se angajează să ocrotească mediul înconjurător.

Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", primari și lideri ai administrațiilor locale din întreaga Europă se reunesc în jurul unei **viziuni comune a unui viitor urban în care, până în 2030:**

◇ Orașele vor fi locuri atractive pentru a trăi și vor promova sănătatea și bunăstarea cetățenilor;

◇ Toți cetățenii vor respira aer curat, vor beneficia de apă curată, vor avea acces la parcuri și alte spații verzi și vor fi expuși la mai puțin zgomot ambiental;

◇ Economia circulară va fi o realitate, iar deșeurile vor fi fost transformate în resurse, încurajând reutilizarea, repararea și reciclarea într-o măsură mai mare.

"Acordul privind orașele verzi" va întări, de asemenea, coerența cu alte inițiative ale Uniunii Europene care vizează orașele și va sprijini punerea în aplicare a Pactului Verde European (European Green Deal) și a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

"Acordul privind orașele verzi" presupune stabilirea unor măsuri ambițioase la nivel local, în strânsă colaborare cu cetățenii, societatea civilă, autoritățile subnaționale - inclusiv cu alte administrații locale, autoritățile naționale, instituțiile UE, sectorul privat și instituțiile academice, orientate pe **cinci domenii cheie**: calitatea aerului, calitatea și utilizarea eficientă a apei, reducerea poluării sonore, conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, respectiv economia circulară prin îmbunătățirea semnificativă a gestionării deșeurilor.

În fiecare din cele cinci domenii cheie, municipiul Bistrița se va angaja:

◇ să stabilească obiective și ținte ambițioase în decurs de doi ani, concomitent cu determinarea nivelurilor de referință reprezentând punctul de plecare în fiecare domeniu;

◇ să planifice și să implementeze politici și programe de o manieră integrată, pentru atingerea țăintelor sale până în 2030;

◇ să monitorizeze și să raporteze periodic progresele înregistrate.

Având în vedere aspectele prezentate mai sus, propunem aderarea municipiului Bistrița la inițiativa Comisiei Europene pentru orașe curate și sănătoase "Acordul privind orașele verzi".

Primar,
Ioan Turc

RAPORT

privind aderarea municipiului Bistrița la inițiativa Comisiei Europene
"Acordul privind orașele verzi"

Comisia Europeană a lansat în octombrie 2020 "Acordul Privind Orașele Verzi" (Green City Accord), o mișcare a primarilor europeni care se angajează să ocrotească mediul înconjurător pentru ca orașele să devină locuri mai verzi, mai curate și mai sănătoase.

Comisia Europeană este sprijinită în implementarea acestei inițiative de către Eurocities, ICLEI Europe și Consiliul European al Municipalităților și Regiunilor (CEMR), primul semnatar din România fiind municipiul Cluj-Napoca.

Prin adresa nr. 29445/7.04.2021, transmisă de către Eurocities, municipiul Bistrița este invitat să se alăture "Acordului privind orașele verzi" și să susțină realizarea viziunii comune 2030 pentru un viitor urban european, orientată pe **cinci domenii cheie**: calitatea aerului, calitatea și utilizarea eficientă a apei, reducerea poluării sonore, conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, respectiv economia circulară prin îmbunătățirea semnificativă a gestionării deșeurilor.

"Acordul privind orașele verzi" va întări, de asemenea, coerența cu alte inițiative ale UE care vizează orașele și va sprijini punerea în aplicare a Pactului Verde European (European Green Deal) și a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

Acordul presupune luarea unor măsuri ambițioase la nivel local, în strânsă colaborare cu cetățenii, societatea civilă, autoritățile subnaționale (inclusiv cu alte administrații locale), autoritățile naționale, instituțiile UE, sectorul privat și instituțiile academice, în vederea atingerii **următoarelor obiective până în 2030**:

1. O îmbunătățire semnificativă a calității aerului în orașe, apropiindu-se de respectarea liniilor directe ale Organizației Mondiale a Sănătății privind calitatea aerului, punând capăt totodată depășirii standardelor UE de calitate a aerului cât mai curând posibil;
2. Progrese importante în îmbunătățirea calității corpurilor de apă și în utilizarea eficientă a apei;
3. Progrese considerabile în conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, inclusiv prin creșterea suprafețelor și calității spațiilor verzi din orașe și prin stoparea pierderii ecosistemelor urbane și refacerea acestora;
4. Progrese în direcția economiei circulare prin asigurarea unei îmbunătățiri semnificative a gestionării deșeurilor municipale generate de gospodărie, o reducere importantă a generării de deșeuri și a depozitării acestora în rampele de deșeuri, precum și o creștere substanțială a reutilizării, reparării și reciclării;
5. Reducerea semnificativă a poluării sonore, apropiindu-ne și mai mult de nivelurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

În fiecare dintre aceste cinci domenii, primarii și liderii administrațiilor locale, se angajează:

- Să stabilească niveluri de referință și ținte ambițioase în decurs de doi ani, mergând dincolo de cerințele minime ale legislației UE;
- Să implementeze politici și programe, de o manieră integrată, pentru atingerea țărilor până în 2030;
- Să raporteze periodic cu privire la implementare și progres.

Orice oraș din Uniunea Europeană se poate alătura "Acordului privind orașele verzi". Municipiul Bistrița s-a înscris deja în procesul strategic de aliniere a obiectivelor și țărilor locale "verzi" la cerințele specifice europene prin proiectele și strategiile asumate. În sprijinul acestui angajament, municipiul Bistrița a stabilit deja o serie de obiective:

- Reducerea emisiilor de dioxid de carbon cu 40% până în 2030, ca semnatar al inițiativei europene Convenția primarilor pentru climă și energie durabilă;
- Creșterea performanței energetice pentru clădirile publice;
- Creșterea eficienței energetice la iluminatul public.
- Transport public cu mijloace de transport ecologic;
- Retea de piste de biciclete;
- Parcuri și scuaruri

Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi" municipiul Bistrița, va beneficia de:

- contribuție la conturarea politicii UE în domeniul mediului și apartenența la comunitatea orașelor cu viziuni similare, care impulsionează tranziția spre o Europă curată și sănătoasă;
- acces la informații privind oportunitățile de finanțare ale UE;
- acces la oportunitățile de consolidare a capacităților oferite de inițiativă, incluzând învățarea reciprocă și schimbul de cunoștințe între orașe;
- sporirea transparenței, responsabilității și credibilității în fața comunității locale;
- consiliere din partea unui serviciu de asistență tehnică dedicat, cu rol în sprijinirea orașului în implementarea angajamentelor sale;
- posibilitatea comparării realizărilor orașului cu progresele altor orașe.
- vizibilitate la nivel european, prin promovarea acțiunilor și realizărilor orașului în domeniul protecției mediului;

Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi" municipiul Bistrița se angajează să acționeze în următoarele 5 domenii-cheie:

1. Aer curat

♦ Orașele joacă un rol important în îmbunătățirea calității aerului, ținând sursele cele mai des întâlnite într-un cadru urban. Prin creșterea nivelului de angajament și luarea de măsuri suplimentare, orașele pot aduce o contribuție semnificativă la realizarea ambiției mai largi a UE privind reducerea la zero a poluării aerului, la asigurarea unor îmbunătățiri notabile ale calității aerului în mediul urban din UE până în 2030 și la respectarea standardelor UE de calitate a aerului cât mai curând posibil.

♦ Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", municipiul Bistrița se angajează să realizeze o îmbunătățire semnificativă a calității aerului, apropiindu-se de respectarea directivelor Organizației Mondiale a Sănătății privind calitatea aerului până în 2030.

♦ De asemenea, municipiul Bistrița:

- va lua măsuri, va implementa politici și va asigura respectarea reglementărilor

pentru realizarea unor reduceri ambițioase ale nivelurilor de poluanți din aer din surse aflate sub controlul acestuia;

– va integra impactul și beneficiile conexe ale calității aerului în dezvoltarea altor politici și planuri relevante, în special în planul de acțiune privind energia durabilă și clima (PAEDC) din cadrul Convenției primarilor privind clima și energia, în planul de mobilitate urbană durabilă (PMUD) și în procesele de amenajare a teritoriului.

2. Îmbunătățirea calității apei și utilizarea eficientă a acesteia

◇ Asigurarea unei ape curate și sigure pentru o populație urbană în creștere rămâne o provocare constantă. Deși s-au făcut progrese semnificative în colectarea și tratarea apelor urbane reziduale, presiunile noi, cum ar fi schimbările climatice, deficitul de apă și nevoia de modernizare a instalațiilor pentru a face față și altor poluanți, necesită soluții constante și sustenabile.

◇ Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", municipiul Bistrița se angajează să îmbunătățească starea ecologică și chimică a corpurilor de apă la nivel local, pentru a contribui la protejarea surselor de apă potabilă și creșterea eficienței utilizării apei în orașul nostru până în 2030.

◇ De asemenea, municipiul Bistrița:

- va lua măsuri, va implementa politici și va asigura respectarea reglementărilor pentru îmbunătățirea calității și utilizarea eficientă a apei în oraș;
- va integra acțiuni în domeniul apei în alte politici și planuri relevante.

3. Conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane

◇ Odată cu creșterea populației urbane, refacerea, conservarea și îmbunătățirea biodiversității devin tot mai importante pentru sănătatea și bunăstarea noastră. În orașe, natura oferă oportunități pentru agricultura urbană sustenabilă, recreere, exerciții fizice și interacțiuni sociale. Soluțiile bazate pe natură sunt o modalitate eficientă de abordare a provocărilor urbane, de la atenuarea zgomotului și a poluării aerului, până la purificarea apei, proprietățile de adăpostire și răcire, absorbția carbonului și atenuarea riscurilor de inundații. Potențialul spațiilor urbane și periurbane de a contribui la atenuarea schimbărilor climatice, inclusiv prin plantarea de arbori și refacerea ecosistemelor, merită o mai mare recunoaștere.

◇ Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", municipiul Bistrița se angajează să realizeze progrese considerabile în conservarea și îmbunătățirea biodiversității urbane, inclusiv prin creșterea suprafețelor și calității spațiilor verzi din oraș, prin stoparea pierderii ecosistemelor urbane și refacerea acestora până în 2030.

◇ De asemenea, municipiul Bistrița:

- va lua măsuri, va implementa politici și va asigura respectarea reglementărilor pentru a proteja, reface și consolida natura în oraș;
- va colabora cu părțile interesate relevante pentru a integra biodiversitatea și soluțiile bazate pe natură în alte sectoare.

4. Progrese în direcția economiei circulare, reducerea deșeurilor și impulsivarea reciclării

◇ UE a instituit un cadru legislativ (și a alocat finanțare) pentru a sprijini eforturile statelor membre și ale orașelor de a îmbunătăți gestionarea deșeurilor. Ca un pas suplimentar menit să consolideze gestionarea deșeurilor, legislația UE a fost revizuită în 2018 pentru a spori nivelul său de ambiție, în special în ceea ce privește prevenirea generării de deșeuri și reciclarea.

◇ În paralel, a fost adoptată o viziune cuprinzătoare referitoare la economia circulară – noul Plan de acțiune pentru economia circulară – având drept scop reducerea amprente de consum a UE și dublarea ratei de utilizare circulară a materialelor în UE în următorul deceniu, impulsionând totodată creșterea economică și creând noi oportunități de ocupare a forței de muncă. De asemenea, planul include obiectivul-cheie de reducere la jumătate a cantității de deșeuri municipale reziduale (nereciclate) până în 2030, prin implementarea unor inițiative de-a lungul ciclului de viață al produselor, de la proiectare și fabricație, până la consum, reparare, reutilizare, reciclare și readucerea resurselor înapoi în economie.

◇ Orașele sunt actori importanți în punerea în aplicare a legislației privind deșeurile și în implementarea și încurajarea soluțiilor inovatoare menite să facă din economia circulară o realitate. Acțiunea locală va aduce, de asemenea, o contribuție importantă la implementarea Inițiativei privind orașele și regiunile circulare (CCRI), care promovează soluțiile circulare la nivel local și regional.

◇ Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", municipiul Bistrița se angajează să realizeze progrese în direcția economiei circulare prin asigurarea unei îmbunătățiri semnificative a gestionării deșeurilor municipale generate de gospodărie, o reducere importantă a generării de deșeuri și a depozitării deșeurilor la rampele de gunoi și o creștere substanțială a reutilizării, reparării și reciclării până în 2030.

◇ De asemenea, municipiul Bistrița:

- va implementa politici și acțiuni de-a lungul ciclului de viață al produselor pentru ca orașul nostru să devină mai circular, aplicând legislația privind deșeurile, reducând generarea de deșeuri și promovând consumul durabil.

5. Reducerea poluării sonore

◇ Cele mai răspândite surse de zgomot ambiental sunt legate de transport. Zgomotul cauzat de traficul rutier reprezintă o problemă majoră de mediu. Cel puțin 20 % din populația UE trăiește în zone în care nivelurile de zgomot generate de trafic sunt dăunătoare pentru sănătate. Dezvoltarea urbană și extinderea rețelelor de transport vor duce la o creștere și mai mare a poluării sonore.

◇ Directiva UE privind zgomotul ambiental este principalul cadru legislativ pentru reducerea nivelului de zgomot. Directiva oferă o abordare comună pentru evitarea și prevenirea expunerii la zgomotul ambiental prin intermediul raportării (hărți de zgomot și planuri de acțiune), reducând astfel efectele dăunătoare și conservând zonele liniștite.

◇ În pofida unor progrese, poluarea sonoră continuă să crească, afectând viețile multor cetățeni din zonele urbane. În 2018, Organizația Mondială a Sănătății a publicat Liniile directoare privind zgomotul ambiental pentru regiunea europeană, care definesc nivelurile de expunere la zgomot ce nu ar trebui depășite, pentru a reduce la minimum efectele adverse asupra sănătății.

◇ Prin semnarea "Acordului privind orașele verzi", municipiul Bistrița se angajează să realizeze o reducere semnificativă a poluării sonore în oraș până în 2030, apropiindu-ne și mai mult de nivelurile recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

◇ De asemenea, municipiul Bistrița:

- va lua măsuri, va implementa politici și va asigura respectarea reglementărilor pentru realizarea unor reduceri ambițioase care să atenueze poluarea sonoră;

- va integra impactul și beneficiile conexe ale reducerii zgomotului în elaborarea altor politici și planuri relevante, în special în planul de acțiune privind energia durabilă și clima (PAEDC) din cadrul Convenției primarilor privind clima și energia, în planul de mobilitate urbană durabilă (PMUD) și în procesele de amenajare a teritoriului.

Etape ale procesului de aderare a municipiului Bistrița la "Acordul privind orașele verzi":

◇ SEMNARE: Primarul semnează "Acordul privind orașele verzi", după adoptarea hotărârii de către consiliul local;

◇ DEFINIRE: În decurs de doi ani, orașul își stabilește ținte ambițioase în cele cinci domenii ale Acordului privind orașele verzi și determină nivelurile de referință reprezentând punctul de plecare în fiecare domeniu;

◇ ACȚIUNI: Orașul planifică și implementează politici și programe de o manieră integrată pentru atingerea țăintelor sale până în 2030;

◇ MONITORIZARE ȘI RAPORTARE: Din trei în trei ani, orașul raportează progresele înregistrate, folosind un instrument online.

Având în vedere aspectele prezentate mai sus, propunem adoptarea proiectului de hotărâre privind aderarea municipiului Bistrița la inițiativa Comisiei Europene "Acordul privind orașele verzi".

**Director executiv,
Liliana Cocișiu**

**Director executiv,
Dumitru Matei Cincea**